

Komission tiedonanto (28.11.2018): EU:n strateginen visio vauraasta, modernista ja kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta

Suomen ilmastopaneelin asiantuntijalausunto

Jyri Seppälä, Markku Ollikainen ja Marita Laukkanen

22.1.2018

Tarkoitus

- strategia erittäin tarpeellinen, sillä se avaa tarvittavan keskustelun päätöksentekijöiden ja kansalaisten välillä siitä kuinka EU:n tulisi asemoida itsensä ilmastonmuutoksen hillinnän edelläkävijänä vuoden 2050 aikajänteellä.

- ➔ EU:n toimittaa vuoteen 2020 mennessä Pariisissa antamiensa lupausten mukaisesti riittävän kunniahimoinen pitkän aikavälin strategiansa YK:lle.

Pariisin joulukuun 2015 ilmastosopimus => rajataan maapallon lämpötilanousu 1,5 asteeseen
Mitä tämä merkitsee EU:n päästövähennysten tavoitteiden kannalta?

IPPC 2018:

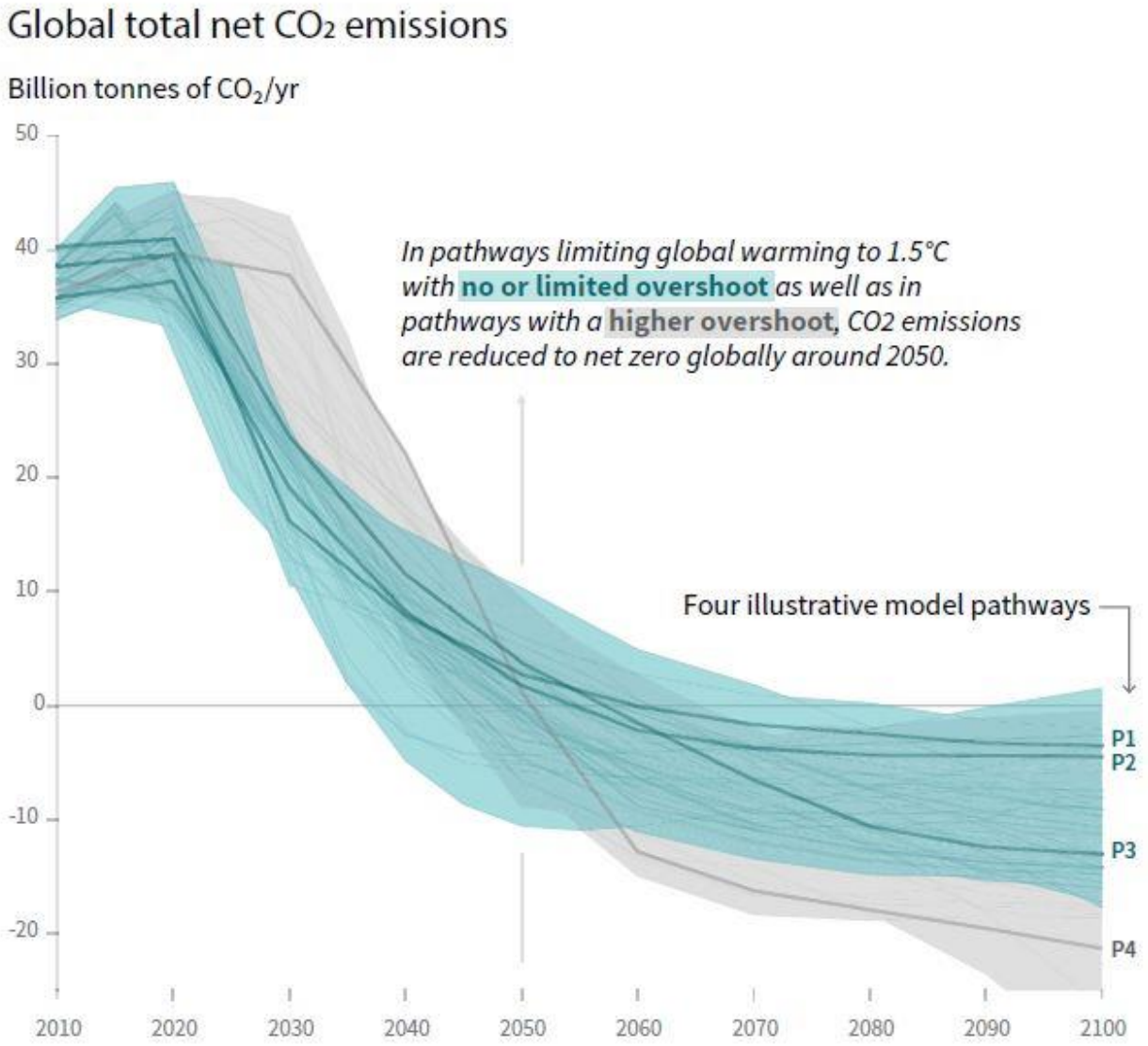

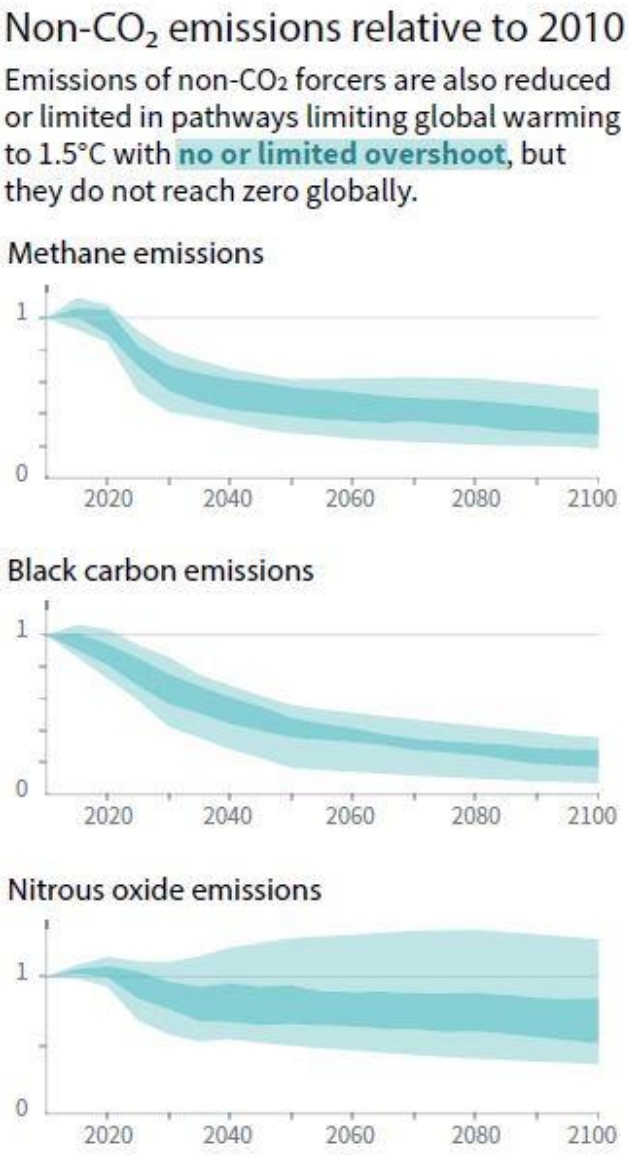

EU:n kasvihuonekaasupäästöjen vähneystavoitteen kunniahimo vuoteen 2050

- tiedonannossa esitetty 8 päästövähennyspolkua, joista vain kahdessa kasvihuonekaasupäästöjen nettonollapäästötilanne vuonna 2050 ja sen jälkeen negatiivisten päästöjen maailma (0 > jäljellä olevat päästöt – nielut)

- vain nettonollapäästötilanne 2050 (ja sen jälkeinen nettonegatiivisuus) voi olla vain lähtökohtana Pariisin sopimuksen sitoumukselle ja EU:n ilmastopolitiikan edelläkävijyyden tavoitteiden lunastamisessa

- 2050 tilanne ei yksin riitä, olennaista on myös se kuinka nopeasti 2019-2050 tullaan päästöissä alas – nykyinen EU:n 2030 ilmastotavoite (- 45 %) ei riitä

  => Suomen ilmastopaneeli katsoo, että EU:n tulisi avata vuoden 2030 tavoitteen riittävyys nettonollatavoitteen ja 1,5 asteen tavoitteen saavuttamisen näkökulmasta.

Joulukuussa 8 puolueen tekemät linjaukset ilmastopaneelin kannan mukaiset (vuonna 2030 EU:ssa -55 %)

Päästövähennysten toteuttamisesta

- edellyttää kaikkien eri yhteiskuntaryhmien mukaantuloa, kuluttajien merkitys korostuu

- ilmastopaneeli: komission huoli energiaintensiivisen teollisuuden kilpailukyvystä on liioiteltu viimeaikaisen, yritysten todellisiin tuotantopäätöksiin perustuvan tutkimuskirjallisuuden valossa (OECD 2018)

- komissio on listannut toimenpidealueita, joissa Suomella on erityisen hyvät mahdollisuudet pärjätä kansainvälisessä kilpailussa
  - Kiertotalous, resurssitehokas teollisuus
  - Älykkäät sähköverkot ja energiaratkaisut
  - Biotalous (maankäyttösektorin LULUCF:n nettonielun tulisi EU:ssa säilyä ja vuosisadan puoliväliä mentäessä vahvistua -> Suomen pitää sopeuttaa hakkuunsa EU:n pelisääntöihin)

Ilmastoneutraaliin Eurooppaan siirtymisen talous- ja sosiaaliset vaikutukset

- muutos ei tapahdu itsestään. Tarvitaan investointeja, jotka maksavat. Jos ne tehdään ajoissa kasvattamalla omaa osaamista, säästetään pitkällä juoksulla ja ollaan kilpailukykyinen talousalue tulevaisuudessa
  - **ilmastopaneeli: investoinnit ja niitä tukeva tutkimus- ja tuotekehitystyö osataan toteuttaa talouskasvua tukevalla tavalla. Keskeisiksi kysymyksiksi nousevat hyvin suunniteltu, ilmastotoimia edistävä tuki- ja veropolitiikka**
  - **eri toimien hyväksyttävyys ja tulonjaollinen ja alueellinen vaikutus nousevat yhä keskeisimmäksi -> tiedonanto jää tältä osin alustavalle tasolle**

- Ilmastopaneeli: edessä välttämätön muutos, joka toteuttamisessa tiedonannossa esitetyt periaatteet kannatettavia (kilpailukykyinen, kattava, sosiaalisesti oikeudenmukainen, alueelliset eriarvoisuudet huomioon ottava ja kestävän kehityksen tavoitteiden mukainen).